

Odgovor na Žalbu Rajka Nedića odgovornog urednika štampanog medija Kurir Komisiji Saveta za štampu povodom teksta saopštenja United Grupe: Da bi objavili uspehe UG, iz Kurira pokušali da ucenjuju koji je objavljen na portalu N1 dana 27.07.2020. godine

Redakcija portala N1 ovim putem odgovara na žalbu koju je Komisiji Saveta za štampu dana 29.07.2020. godine podneo Rajko Nedić, odgovorni urednik Kurira povodom teksta saopštenja Junajted grupe: **Da bi objavili uspehe UG, iz Kurira pokušali da ucenjuju koji je objavljen na portalu N1 dana 27.07.2020. godine, putem linka: rs.n1info.com/Vesti/a623250/Da-bi-objavili-uspehe-United-Grupe-iz-Kurira-pokusali-da-ucenjuju.html**, a kojom se tvrdi da je N1 portal navodno povredio odredbe Poglavlja V, tačke 3 Kodeksa novinara Srbije, koje propisuju sledeće: “Prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako je njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži”, kao i odredbe Poglavlja I, tačka 5), Poglavlja II) tačka 2) i Poglavlja I, tačka 1).

Pre svega, Redakcija N1 ovim putem ukazuje Komisiji Saveta za štampu da iz same žalbe nije najjasnije na koji je način N1 povredio pomenute odredbe Kodeksa, pa Redakcija N1 smatra da žalba ne ispunjava kriterijume propisane članom 3 Poslovnika o radu Komisije za žalbe, i predlaže Komisiji da žalbu odbaci.

Opreza radi, Redakcija N1 ovim putem ukazuje da objavljivanjem pomenutog saopštenja nisu prećutane bilo kakve relevantne činjenice, niti su objavljene činjenice na bilo koji način mogle da budu iskrivljene i lažno predstavljene, postojao je interes javnosti da bude informisana budući da saopštenje predstavlja reakciju Junajted grupe na pisanje Kurira o njenim aktivnostima i tretman odgovora Junajted grupe koje je Kurir objavio u krnjem obliku i uz tendenciozno komentarisane koje je pokazalo da Kurir nema nameru da “čuje i drugu stranu” i objektivno izveštava o temi od interesa za javnost, nego da nastavi višemesečnu diskreditujuću kampanju protiv Junajted grupe, N1 i Jugoslava Ćosića. Pored toga, Redakcija N1 smatra da je podnošenje žalbe pokušaj zloupotrebe i instrumentalizacije Kodeksa i Komisije za žalbu Saveta za štampu, i da služi pre svega nastavku pomenute diskreditujuće kampanje.

Naime, pomenuto saopštenje se odnosi na postupak Kurira u odnosu na molbu Junajted grupe da odgovore na pitanja koja je sam Kurir postavio objavi u celini, bez ikakvog skraćivanja i komentarisane u obliku u kojem je poslat. Sam postupak Kurira na koji se saopštenjem reaguje je deo odgovora u kojem urednik Kurira Aleksandar Đondović navodi da Redakcija Kurira nema problem da “ponovo” objavi odgovore u celosti, ukoliko Junajted grupa na tome i dalje insistira, ali da će svakako biti predmet novinarske kritike.

Ovde bi trebalo ukazati da u samom odgovoru urednik Kurira nije imao na umu objektivnu novinarsku kritiku u kontekstu izveštavanja o temi od interesa za javnost, nego tretman i komentarisane odgovora na način da posluže nastavku diskreditujuće kampanje protiv Junajted grupe, N1 i Jugoslava Ćosića, a čemu u prilog tome ide i način kako je prvobitno Kurir tretirao odgovore Junajted grupe i N1.

Kurir je naime u tekstu **“PRLJAVO: Junajted grupa preko svojih medija napada Telekom zbog njegovog snažnog rasta”**, koji je objavljen u štampanom mediju Kurir 23.07.2020. godine, kao i u onlajn mediju Kurir u okviru posebnog teksta nešto izmenjenog naslova: **“PRAVDANJE! ŠTA KAŽE JUNAJTED GRUPA:**

Gubitke imamo zbog ulaganja! POZAJMICE, OBVEZNICE, PORESKI RAJEVI..." (dostupno putem sledećeg linka: <https://bit.ly/2D8X6Xy>), objavio krnje odgovore UG i N1 stavljajući ih u kontekst koji značajno menja smisao tih odgovora i zloupotrebljavajući ih za nastavak diskreditujuće kampanje. U štampanom mediju Kurir su odgovori UG izdvojeni u posebnu celinu na kraju teksta koji o Telekom-u Srbije govori isključivo u pozitivnom kontekstu, a o UG u isključivo negativnom kontekstu, predstavljajući UG kao svojevrsnog gubitaša, koji beleži negativne poslovne rezultate, a ceo taj kontekst "cementira" prilično sugestivnim pitanjima čiji bi odgovori trebalo da dodatno potvrde tu negativnu sliku koju o UG kreiraju, što sve skupa pokazuje da namera Kurira nije bila da čuje i drugu stranu, nego da i odgovore na pitanja iskoristi za nastavak pomenute diskreditujuće kampanje.

Sam deo teksta gde objavljuje nepotpune odgovore stavlja pod naslov: "JUNAJTED GRUPA: GUBITKE IMAMO ZBOG ULAGANJA", a u online mediju Kurir koji posluje u okviru iste grupacije i u na kojem portalu u okviru istovetnog teksta taj naslov je još sugestivniji: "PRAVDANJE! ŠTA KAŽE JUNAJTED GRUPA: Gubitke imamo zbog ulaganja! POZAJMICE, OBVEZNICE, PORESKI RAJEVI". Pored toga, odgovori UG se i komentarišu na podjednako sugestivna načina. U naslovima i u komentarima uz odgovore UG, ti odgovori se tretiraju kao drugorazredni, kao "pravdanje", a potenciraju se i preuveličavaju stvari koje nisu neuobičajene u poslovanju velikih korporacija. Sve ovo ukazuje da druga strana u Kurirovom izveštavanju i nije dobila pravu priliku da se izjasni o navodima Kurira, a i sami odgovori se upotrebljavaju isključivo radi nastavka diskreditujuće kampanje protiv Junajted grupe, N1 i Jugoslava Ćosića, a ne objektivnog izveštavanja javnosti o temi od javnog interesa.

Dokaz:

- Uvid u tekst: **"PRLJAVO: Junajted grupa preko svojih medija napada Telekom zbog njegovog snažnog rasta"**, koji je objavljen u štampanom mediju Kurir dana 23.07.2020. godine, deo teksta pod naslovom: **"JUNAJTED GRUPA: GUBITKE IMAMO ZBOG ULAGANJA"**, koji je dostavljen uz Žalbu;
- Uvid u tekst **"PRAVDANJE! ŠTA KAŽE JUNAJTED GRUPA: Gubitke imamo zbog ulaganja! POZAJMICE, OBVEZNICE, PORESKI RAJEVI..."**, koji je objavljen u onlajn mediju Kurir dana 23.07.2020. godine, dostupno putem sledećeg linka: <https://bit.ly/2D8X6Xy>;

Pored toga što je Kurir objavio krnje odgovore na pitanja United Grupe, Kurir je prećutao i iskrivio odgovore na pitanja koje je ispred N1 dao Jugoslav Ćosić. Trebalo bi istaći i to da su pitanja Kurira upućena N1 takođe bila sugestivna i iz njih se vidi da prava namera Kurira nije bila da objektivno obradi temu od javnog interesa nego da N1 i Junajted grupu predstavi isključivo u negativnom kontekstu, što je vidljivo i po naslovima, opremi i kompletnoj sadržini teksta koji je objavljen u Kuriru. Novinarka Kurira Ivana Kljajić je N1 uputila sledeća pitanja: **1. Na osnovu analize vaših priloga i tekstova o Telekomu Srbija upadljivo je da ova kompanije ni u jednom nije prikazana u pozitivnom kontekstu. Zašto je to tako?; Da li postoje pritisci vaših vlasnika da pišete negativno o kompaniji Telekom Srbija?.** Kurir je u svom uobičajenom maniru objavio samo mali deo odgovora, i iste komentarisao na način da im je u potpunosti iskrivio značenje, i opet i te krnje odgovore iskoristio da bi napadao N1, Junajted grupu i Jugoslava Ćosića lično. U nastavku su pitanja i odgovori koji je na pitanja dao Jugoslav Ćosić:

Pitanje	Odgovor Jugoslava Ćosića u ime N1
Na osnovu analize vaših priloga i tekstova o Telekomu Srbija upadljivo je da ova kompanije ni u jednom nije prikazana u pozitivnom kontekstu. Zašto je to tako?	O kompaniji Telekom govore činjenice i eksperti. Činjenice su vrlo jasne: Telekom Srbija posluje netransparentno iako je u većinskom vlasništvu države i ima vrlo jasne obaveze prema svojim akcionarima koje ne poštuje. Kao većinski državno preduzeće ima i obavezu da o svom poslovanju transparentno informiše građane Srbije. Prema rečima Jelisavete Vasilić, članice vladinog saveta za borbu protiv korupcije, čak ni vlada koja ima zakonsku obavezu da kontroliše rad Telekoma i da poslednju reč o poslovnim odlukama, ne zna šta se događa u Telekomu niti daje saglasnost na poslovne odluke što joj je zakonska obaveza. Prema oceni eksperata ,Telekom Srbija je u netransparentnom procesu poslovanja, bez znanja svojih akcionara bitno smanjio kapital kompanije. To nije ocean N1. Negativnu sliku o poslovanju Telekoma Srbije ne stvara dakle N1, već rezultati i činjenice koji govore sami za sebe i nije ih moguće sakriti.
Da li postoje pritisci vaših vlasnika da pišete negativno o kompaniji Telekom Srbija?	N1 smatra da ima безусловnu obavezu da se bavi poslovanjem svih javnih i kompanija koje su u vlasništvu države. To smo u nedavnom odgovoru na Telekomovu optužbu da je N1 samo servis investitora u ratu sa Telekomom, i saopštili. I to se neće menjati. Kurir, kao nacionalni dnevnik, umesto da se ozbiljno bavi načinom i rezultatima rada Telekoma, bavi se na žalost televizijom N1, koja nije finansirana iz sredstava građana Srbije i to iz pozicije potpuno jasnog konflikta interesa. Kurir se bavi televizijom N1 a ne Telekomom Srbije jer od Telekoma ostvaruje ogromna finansijska sredstva. N1 je, za razliku od Kurira i tekstova o Junajted Grupi, u svakoj prilici u kojoj se bavio poslovanjem Telekoma, šansu za drugu stranu priče davao Telekomu. O tome postoje jasni tragovi. Na isti način takva šansa je otvorena i u Insajderovom serijalu o medijima, koji je emitovan na TV N1.

Kurir je krnje odgovore objavio u uokvirenom tekstu u okviru teksta **“PRLJAVO: Junajted grupa preko svojih medija napada Telekom zbog njegovog snažnog rasta”** pod naslovom: **“Jugoslav Ćosić glumi profesionalnost, a izbegava odgovore”**, a u onlajn mediju Kurir isti tekst je objavljen pod sa nadnaslovom “Dupli aršini” i naslovom: **“LICEMERJE PROGRAMSKOG DIREKTORA N1: Jugoslav Ćosić glumi profesionalnost, a izbegava odgovore”** (objavljeno dana 23.07.2020. godine na internet portalu Kurir, na sledećem linku: <https://bit.ly/3grFwwb>). Odgovori N1 se tretiraju kao “dupli aršini” i “izbegavanje odgovora na pitanja”, kao “licemerje”, a Jugoslav Ćosić se predstavlja kao neko ko je neprofesionalan, što je dodatni pokazatelj namere Kurira da nastavi diskreditujuću kampanju.

Dokaz:

- Uvid u tekst koji objavljen u dnevnim novinama Kurir 23.07.2020. godine pod naslovom: **“PRLJAVO: Junajted grupa preko svojih medija napada Telekom zbog njegovog snažnog rasta”**, deo teksta pod naslovom: **“Jugoslav Ćosić glumi profesionalnost, a izbegava odgovore”**, koji je dostavljen uz Žalbu;
- Uvid u tekst koji je objavljen u onlajn mediju Kurir 23.07.2020. godine pod naslovom: **“LICEMERJE PROGRAMSKOG DIREKTORA N1: Jugoslav Ćosić glumi profesionalnost, a izbegava odgovore”**, dostupan putem sledećeg linka: <https://bit.ly/3grFwwb>;
- Upređivanje odgovora koje je dao Jugoslav Ćosić sa delovima odgovora koje je objavio Kurir;

Nažalost, ovakav način iskrivljavanja i prećutkivanja relevantnih činjenica zarad vođenja dugotrajne diskreditujuće kampanje, predstavlja manir izveštavanja Kurira. Kurir godinama unazad u velikom obimu i kontinuirano krši odredbe Kodeksa, a po nalazima samog Saveta za štampu, se nalazi na samom vrhu liste štampanih medija po broju tekstova kojim je prekršen Kodeks. Tako je po nalazima monitoring izveštaja Saveta za štampu Kurir u periodu od marta do decembra 2016. godine po broju objavljenih naslova kojima je prekršen Kodeks bio na 3. poziciji (od 8 medija u monitoringu), a tu “visoku” poziciju zadržao i u 2017. i 2018. godini. Poslednji dostupan monitoring-izveštaj za period jul-decembar 2019. godine pokazuje da se u poređenju sa prethodnim godinama Kurir “popeo” na drugo mesto sa 1106 naslova tekstova kojima je prekršen Kodeks (od ukupno 5057).

Dokaz:

- Rezultati monitoringa kršenja Kodeksa novinara Srbije u periodu 2016-2019. godina, dostupni na internet stranici Saveta za štampu;

Uzimajući ove podatke u obzir, postavlja se pitanje da li novinari, urednici pa i sami mediji pod nazivom Kurir koji su odgovorni za nekoliko hiljada tekstova kojima je prekršen Kodeks, i to samo u prethodne 4 godine, mogu uopšte da računaju na zaštitu tog dokumenta.

Imajući u vidu kako su prvobitno tretirani odgovori Junajted grupe i N1, učestalo kršenje Kodeksa od strane Kurira, i najavu urednika Đondovića da će i integralni odgovori biti predmet “novinarske kritike”,

potpuno je jasno da se iza te navodne novinarske kritike krije najava nastavka diskreditujuće kampanje. U prilog tome ide i činjenica da Kurir nakon mejla urednika Đondovića nije objavio integralne odgovore, ali jeste nastavio diskreditujuću kampanju.

Na kraju, Redakcija N1 smatra da je podnošenje ove žalbe zapravo pokušaj zloupotrebe Kodeksa i instrumentalizacije Komisije Saveta za štampu, a koje služi samo da bi Kurir nastavio višemesečnu diskreditujuću kampanju protiv N1, Junajted Grupe i Jugoslava Ćosića. U prilog tome govore i nedavni tekst koji je Kurir objavio prejudicirajući da je N1 prekršio Kodeks, a ne sačekavši čak ni odluku Saveta za štampu, čime dovoljno pokazuje koliko poštuje Kodeks i telo koje je nadležno za njegovu primenu.

Dokaz:

- Uvid u tekst koji je objavljen u štampanom mediju Kurir dana 30.07.2020. godine pod naslovom: **“KRŠENJE KODEKSA: Kurir se žalio na N1 Savetu za štampu”**, koji dostavljamo u prilogu;
- Uvid u tekst koji je objavljen u onlajn mediju Kurir dana 30.07.2020. godine pod naslovom: **“KRŠENJE KODEKSA: Kurir se žalio na N1 Savetu za štampu”**, dostupan putem sledećeg linka: <https://bit.ly/33C10mD>;

Imajući sve to u vidu, Redakcija N1 predlaže Komisiji Saveta za žalbe da, ako prethodno ne odbaci žalbu zbog toga što ne sadrži sve elemente propisane članom 3 Poslovnika o radu Komisije za žalbe Saveta za štampu, istu odbije kao neosnovanu.

U Beogradu dana 05.08.2020. godine

N1